

OCENA Lutkovna uprizoritev

Odrešilni vžigalnik

SLAVKO PEZDIR

Hans Ch. Andersen, Andrej Rozman Roza: Vžigalnik

režija Jan Zakonjšek

Lutkovno gledališče Ljubljana

premiera 12. 3. 2009

VLGL so premierno predstavili svežo in duhovito ter široki percepciji namenjeno avtorsko dramaturgijo in priredbo Andersenove pravljice Vžigalnik, kakor jo je današnjemu sprejemanju literarno približal Andrej Rozman Roza ter jo v slogu arhaičnega potujočega lutkovnega gledališča na triciklu, za zdaj le na zaprtem in utesnjenem komornem prizorišču Malega odra, uprizoril režiser Jan Zakonjšek.

Izbrana uprizoritvena oblika tradicionalnega potujočega sejmarskega gledališča uličnih komedijantov in lutkarjev, ki naj s čim bolj izmojstrenimi žonglerskimi in klovnovskimi veščinami pritegujejo in zadržujejo pozornost mimoidočih, s karikaturno izostreno igro pod beneškimi maskami in z oživiljanjem ročnih lutk pa nepripravljeno občinstvo »zapelje« tudi globlje v drastično poenostavljeno pravljico zgodbo, se lepo prilega zgodbi o preprostem Vojaku, ki bi se predvsem rad dobro »nažrl« na račun pravkar objavljene svatbe med Princeso in Rabljem. Kot se izkaže, se z izsiljeno poroko oblastiteljna, pohlepna in nezvesta Kraljica želi ob pokornem služenju svojega skrivnega ljubimca pravzaprav le polastiti popolne oblasti v kraljestvu in znebiti naivnega Kralja. Toda njeno namero prepreči preprosti in pošteni Vojak, ki ga je Coprnica po volji »višje sile« obdarila z zlatniki in čudežnim vžigalnikom, s katerim lahko kadar koli prikljče Psa, ki lahko uresniči vsakršno željo vžigalnikovega imetnika. Kraljičina oblastiteljnost, Kraljeva neumnost in Rabljeva slepa pokorščina so na koncu seveda osmešene in kaznovane, preprosta Vojakova poštenost pa nagrajena z roko nežnemu muziciranju na liri naklonjene Princese ter polovico kraljestva.

Hipno možnost pretvorbe prikolice tricikla v premični lutkovni oder je zasnovala scenografka Ana Rahela Klopčič, drastično karikirane podobe ročnih lutk, ki v značilnih prizorih »bastonad« zaigrajo tudi z »leseno« zvočnostjo medsebojnih udarcev in trkov, je prispeval avtor lutk Alojz Zorman Fojž, arhaične klovnovske kostume pa Iztok Hrga. Sejmarsko-cirkuško glasheno spremljavo, mestoma predvajano iz priročnega ozvočenja in mestoma živo odigrano na izbrana trobila, je prispeval Mark Messing, cirkuške spretnosti pa sta z igralsko-animatorskim triom izbrala in natrenirala Natalija in Ravil Sultanov.

V enakovrednem triu radoživih uličnih komedijantov in animatorjev so ob lektorskem sodelovanju Tatjane Stanič precej žonglerskih veščin ter igralskih sposobnosti hipnih značajskih pretvorb, partnerske soigre in individualne odrske prezence lahko pokazali Maja Kunšič, Gašper Malnar in Iztok Lužar.